

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE STUDENTS' OPINIONS TOWARD DESIRABLE CHARACTERS OF
LECTURER IN KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
CHAO KHUN THAHARN LADKRABANG

โดย
นางสาวเอมพร พิมพ์ไกร

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 007502
วัน เดือน ปี -9 ธค 2537

ห้องสมุด คณะวิศวกรรมศาสตร์
A-007682

ปัญหาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวเอี่ยมพร พิมพ์ไกร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

เรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE STUDENTS' OPINIONS TOWARD DESIRABLE CHARACTERS OF LECTURER
IN KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY CHAO KHUN THAHARN
LADKRABANG

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ การศึกษาเริ่มตั้งแต่ค้นคว้าจากตำราเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนแรกเป็นสถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ และตอนที่ 3 เป็นการวัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มไม่น้อยกว่า 5 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน โดยให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.05 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (%) คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าหญิง มีคะแนนเฉลี่ยไขว้เทอมที่ผ่านมาอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 และภูมิค่าเนาของนักศึกษาส่วนมากอยู่กระจายทั่วทุกภาค ยกเว้นภาคเหนือที่มีน้อยกว่าภาคอื่น ๆ ส่วนลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาทุกคนมีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม ละความประพฤติ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ด้านบุคลิกภาพและการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านวิชาการ และคุณลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาต้องการน้อยที่สุดคือ ด้านการสอน ส่วนเรื่อง การจัดลำดับความสำคัญ ของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ พบว่า คุณลักษณะที่นักศึกษาให้ความสำคัญอันดับ หนึ่ง คือด้านการสอน รองลงมาคือด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะที่นักศึกษาให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ

จากการทำงานวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของ อาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของอาจารย์นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลแต่ละกลุ่ม และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันอื่น ๆ อีก เพื่อจะได้เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของนักศึกษาแต่ละสถาบัน

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ สำเร็จลงด้วยดีจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะผู้ช่วย ศาสตราจารย์พรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในขณะทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ ให้ลุล่วงไปได้ ด้วยดี เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้จัดทำปัญหาพิเศษ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ และขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือแนะนำ จนปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร

กุมภาพันธ์ 2537

สารบัญ

	หน้า
เนื้อหาความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา ✓	1
วัตถุประสงค์ ✓	2
ขอบเขตของการวิจัย ✓	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ✓	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การศึกษาเอกสาร	5
- ความหมายของครู-อาจารย์	5
- บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์	7
- คุณลักษณะของครู-อาจารย์ที่ดี	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ✓	20
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ✓	20
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ✓	22
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ✓	22/
- การสร้างแบบสอบถาม ✓	22
- การทดสอบแบบสอบถาม ✓	23
- วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

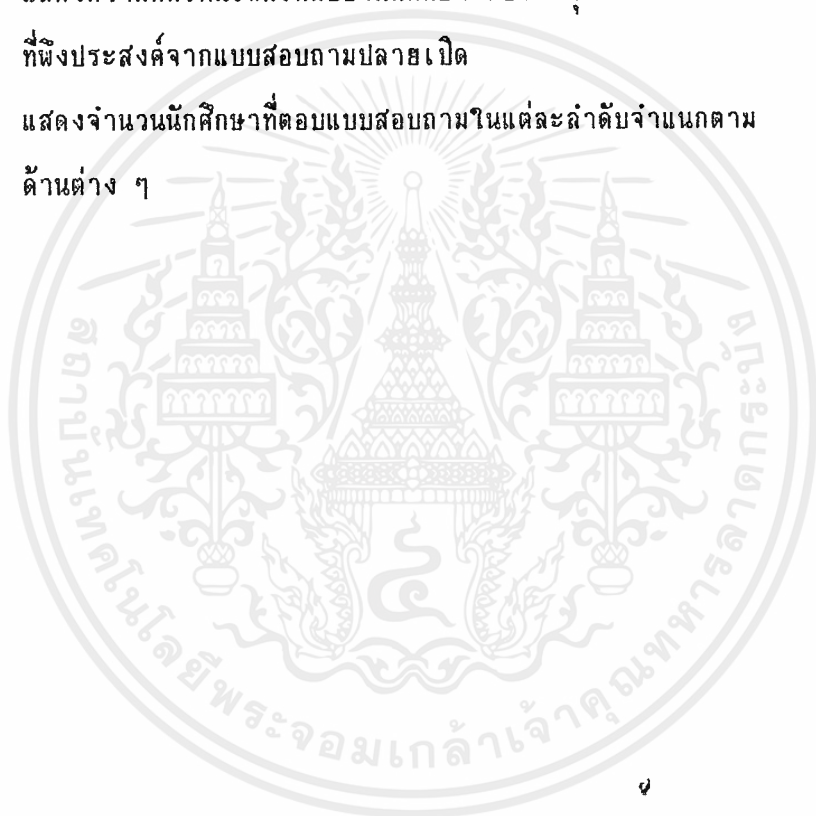
	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
ผลการวิจัยตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ผลการวิจัยตอนที่ 2 คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์	31
ผลการวิจัยตอนที่ 3 การจัดลำดับคุณลักษณะด้านต่าง ๆ	48
บทที่ 5 สรุป วิจาร์ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	49
วิจาร์ผลการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ	56
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน	25
2	แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามเพศ	28
3	แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ผ่านมา	29
4	แสดงจำนวนนักศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	30
5	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	31
6	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	34
7	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	36
8	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ตามความคิดเห็นของนักศึกษสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	38
9	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	40
10	แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ตามความคิดเห็นของนักศึกษสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
11 แสดงคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. ของ คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสภา บันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	44
12 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ ที่พึงประสงค์จากแบบสอบถามปลายเปิด	46
13 แสดงจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละลำดับจำแนกตาม ด้านต่าง ๆ	48

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนา ประเทศชาติ หรือสังคมในชาติจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายอย่าง ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ทรัพยากรมนุษย์ หากทรัพยากรมนุษย์ได้รับการหล่อหลอมตั้งแต่เยาว์วัยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณค่า มีความสามารถเมื่อเติบโตใหญ่ไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ในสังคมนั้นก็ย่อมเป็นสิ่งที่ดีเจริญก้าวหน้ามีความสงบสุขน่าอยู่และผู้ที่ทำหน้าที่สร้างทรัพยากรมนุษย์ก็คือ ครู อาจารย์

ทั้งครูทั้งอาจารย์ เป็นผู้ทำหน้าที่หลาย ๆ อย่าง เป็นทั้งผู้สร้างทรัพยากรมนุษย์ เป็นทั้งผู้สอน ผู้ให้บริการ ผู้นำด้านต่าง ๆ บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันก็คือ ผู้พัฒนาคุณภาพของคนและสังคม ไม่ว่าสังคมจะมีรูปแบบใด เช่น สังคมเกษตรกรรม สังคมอุตสาหกรรม หรือสังคมวิทยาศาสตร์ก็ตาม บุคคลเหล่านี้ต้องผ่านการหล่อหลอมมาจากฝีมือของครูอาจารย์ทั้งสิ้น ทั้งทางด้านความรู้ทักษะ และ จิตคติ ครูอาจารย์จึงเป็นผู้สร้างบุคคลอาชีพต่าง ๆ ในสังคม ให้มีบทบาทสำคัญในสังคมนั้นรวมทั้งต้องเป็นผู้นำสังคมในด้านคุณธรรม วัฒนธรรม การปฏิบัติ และการสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งครูทั้งอาจารย์นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการศึกษานักเรียน นักศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จทางการเรียน เพื่อที่จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป ดังนั้นจึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นคุณลักษณะของอาจารย์ ตามความต้องการของนักศึกษา ว่ามีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะอย่างไร เพื่อที่จะนำข้อมูลมาชี้เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ และนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นครูอาจารย์ ได้ปรับตัวให้มีคุณสมบัติเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นข้อมูลให้กับสถาบันที่ผลิตครูอาจารย์ สามารถผลิตครู อ. ย. ให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษา ประสบผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสถานภาพทั่วไปและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2536 ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 6,654 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งพวก ซึ่งแบ่งตามคณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์	178	คน
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	44	คน
3. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	39	คน
4. คณะวิทยาศาสตร์	49	คน
5. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	70	คน

รวมจำนวนตัวอย่างนักศึกษาทั้งหมด 380 คน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น

3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านบุคลิกภาพ
4. ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์
6. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาอาจารย์
2. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสำหรับผลิตครูอาจารย์ ให้มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของนักเรียนนักศึกษา
3. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรมครูอาจารย์ให้ตรงตามลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

นิยามศัพท์

"ความคิดเห็น" ในปัญหาพิเศษนี้หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาต้องการ

"นักศึกษา" ในปัญหาพิเศษนี้หมายถึง นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

"คุณลักษณะของอาจารย์" ในปัญหาพิเศษนี้หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ผู้สอนในด้านต่าง ๆ เช่น

- ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสม และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือพาไปทำงานนอกสถานที่ กรสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติการนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

- ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางและเฉพาะอย่าง รวมทั้งความรอบรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และการมีผลงานทางด้านวิชาการ

— ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาย ก รเดิน ยืน นั่ง และพูดจา มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และตรงเวลา

- ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ หมายถึง การมีร่างกายแข็งแรง มีอารมณ์เยือกเย็น สุขุม และมีจิตใจที่แจ่มใส

- ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับ การให้ความสนใจการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีความสุภาพอ่อนโยน -มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล การให้ความร่วมมือกับส่วนรวม รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น

และเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการสำนึกในหน้าที่ การเสียสละ การยอมรับความจริงและมีเหตุผล การรู้จักประเมินแล ปรับปรุงตนเอง มีความเคารพ และปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเอกสาร

๒.๑. ความหมายของครู-อาจารย์

คำว่า "ครู" และ "อาจารย์" ในปัจจุบันนี้ผู้ให้ความหมายไว้มาก บางท่านให้ความหมายเหมือนกัน บางท่านให้ความหมายต่างกัน เช่น ท่านพุทธทาสภิกขุได้ให้ความหมายของคำว่า "ครู" ไว้ว่า คือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางด้านจิตใจและวิญญาณ จึงเป็นผู้กฐาณะทางวิญญาณของโลก โลกจึงต้องยกย่องครู ดังนั้น ครูจึงต้องเสียสละต้องปฏิบัติตามที่โดยไม่ทำวังผลตอบแทนใด ๆ (ไกรนุช ศิริพล: 2531:1) และให้ความหมายของคำว่า "อาจารย์" ไว้เป็นสองนัย คือ

1. ความหมายดั้งเดิม หมายถึง ผู้ฝึกมารยาทหรือเป็นผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้รักษาระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อาจารย์เป็นผู้วางเป็นผู้ดูแลรักษาให้อยู่ในระเบียบ
2. ปัจจุบันหมายถึง ฐานะชั้นสูงหรือชั้นหนึ่งของผู้เปี่ยมครู (พุทธทาสภิกขุ: 2527:5-6)

ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 อธิบายคำว่า "ครู" หมายถึงผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ภาษาบาลีใช้ 2 คำ คือ ครู และคุรุ ส่วนภาษาสันสกฤตใช้ คุรุ และในความหมายที่เป็นคำวิเศษณ์ ในภาษาบาลีแปลว่า หนัก สูง ในภาษาสันสกฤตแปลว่า ใหญ่ หนัก ส่วนคำว่า "อาจารย์" หมายถึง ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ คำที่ใช้เรียกหน้าหน้าบุคคลเพื่อแสดงความยกย่องว่ามีความรู้ในทางใดทางหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน: 2525:168:898)

ส่วนพระราชธรรมนิเทศได้กล่าวไว้ว่า อาจารย์มีลักษณะเหมือนพี่เลี้ยง ดูแลความประพฤติของคนที่อยู่ในปกครองของตน เป็นผู้ช่วยควบคุมดูแลในด้านความประพฤติความเป็นอยู่ของเด็ก ส่วนคำว่า ครูหรือคุรุ ออกมาจากครุธาตุ หรืออาจจะแยกมาจากครธาตุหรือคริธาตุ ซึ่งความหมายของคุรุก็อยู่ใน 3 ธาตุนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เก็บไว้โดยความหนักเป็นน้ำหนัก หนักในอะไร หนักในวิชาความรู้ หนักใน
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณธรรม และหนักในการกิจการงานที่จะควบคุมพฤติกรรมของคน ให้มีความเคลื่อนไหวในทิศทางที่
พึงปรารถนา

- ครุฑา หมายถึง คนที่ทำหน้าที่ที่ยกย่องเชิดชูศิษย์ของตนเอง จากฐานะของผู้ไม่รู้ให้
กลายเป็นผู้รู้ ไม่มีความสามารถให้มีความสามารถ ไม่มีความประพฤติที่เหมาะสมให้มีความประ
พฤติที่เหมาะสม คือยกขึ้นจากฐานะที่ไม่พึงปรารถนาให้อยู่ในฐานที่พึงปรารถนา

- คริฑา เป็นไปในความเปล่า หมายถึงมีหน้าที่ในการเปล่งวาจาถ้อยคำ ชี้แจง
อบรม สั่งสอน ให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจและมีความเปลี่ยนแปลง โดยนัยที่กล่าวแล้ว (ระ
ราชธรรมนิเทศ : 2533 : 2-5)

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึงความหมายของครูและอาจารย์ไว้อีกหลายท่าน เช่น พระโศภณ
คณาภรณ์ ได้อธิบายความหมายของครู โดยอาศัยรูปศัพท์ที่ใช้ในพระพุทธานุศาสน์ ซึ่งหมายถึงครู
เช่นกัน มี 5 คำ คือ

1. สัตถา แปลว่า นายกองแก้วชน เป็นคำสำคัญที่ใช้แทนศาสนา หมายถึงพระพุทธเจ้า
ซึ่งเป็นผู้นำกองแก้วชนให้ประสบความสุขสวัสดิ มีลักษณะเป็นทั้งผู้นำและผู้สั่งสอนมวลมนุษย์ ให้พ้น
ความทุกข์ คนที่ประกอบอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้นำทั้งความรู้และความประพฤติในขณะเดียวกัน
2. อุปชฌาย์ แปลว่าผู้เข้าตรวจสอบความประพฤติ คือพิจารณาถึงสิ่งที่ควรส่งเสริมและ
ควรแก้ไขปรับปรุงในตัวคน
3. ครู แปลว่า หนัก เอาใจใส่ เฉพาะคำว่าหนักมีคาเมหมาย 2 อย่าง คือหนักทาง
วิชาการกับหนักทางความประพฤติ ส่วนเอาใจใส่หมายถึงการเอาใจใส่ต่อศิษย์เสมือนลูกของตนเอง
4. คีระ แปลว่า กล่าว หรือ เปล่ง คือการอบรมสั่งสอน ครูเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้
อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดี
5. ทร แปลว่า เชิดชูจากความรู้เป็นรู้ จากความประพฤติยกย่องให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ
(ลัทธิศาสนาจารย์ : 2532 : 8)

และความหมายของคำว่า ครู ในสารานุกรมภาษาอังกฤษนั้นตรงกับ ความหมายของคำ
ว่าครู ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สารีตถกาสินี ความว่า ครู คือ ผู้ที่ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ เตรียมการสอน
2. คมกัร กถ กตตา สอนเรื่องที่ยากให้เข้าใจง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารงานนิตยภัตการบรรณาธิการที่นำเข้ามาจากศิษย์ท่านนั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. อนิโยชนตา ทำประโยชน์ให้เกิดกับศิษย์จากการเรียนการสอน (คณาจารย์ภาควิชา
พื้นฐานการศึกษา : 2533: 3)

ส่วนคำว่า อาจารย์ มาจากภาษาบาลีสันสกฤตว่า "อาจารย์ , อาจารย์" เดิมใช้
เรียกพระภิกษุสงฆ์ที่เป็นหัวหน้าพระหรือทำหน้าที่สอนนักรธรรมแก่พระภิกษุ ความหมายดั้งเดิมหมายถึง
ถึงผู้ฝึกมารยาท หรือเป็นผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้รักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ความหมาย
ปัจจุบันคือ ผู้สั่งสอนวิชาความรู้และอบรมดูแลความประพฤติของศิษย์ เป็นผู้ที่มีความเอื้ออาทรแก่
ศิษย์ และศิษย์จึงประพฤติด้วยความเอื้อเอื้อ อีกนัยหนึ่งในความหมายปัจจุบัน คือผู้สอนที่มีสถานภาพ
สูงกว่าครู แต่ต่ำกว่าผู้สอนที่มีตำแหน่งทางวิชาการ และมักใช้เรียกผู้สอนในระดับวิทยาลัยและ
มหาวิทยาลัย (ชนด์ ชุมจิต : 2531: 12-13)

สำหรับความหมายของครูและอาจารย์นั้น มีผู้ที่มีความรู้ต่างก็ให้ความหมายไว้มากมาย
แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามคำว่าครูและอาจารย์ในปัจจุบันนี้ เกือบจะมีความหมายเป็นคำเดียว
กันคือหมายถึงผู้สอนวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ และเรียกบุคคลที่ทำหน้าที่สอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา
ถึงอุดมศึกษา จะต่างกันก็ตรงสภาพทางตำแหน่งเท่านั้นกล่าวคือ ตำแหน่งครูจะต่ำกว่าตำแหน่ง
อาจารย์ X

บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์

ผู้เป็นครู ย่อมมีบทบาทและความสำคัญต่อสังคมทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ครูจะ
ต้องทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้สอน และผู้อบรมแนะแนวในการดำรงชีวิต และอาชีพให้แก่ศิษย์ นอกจากนี้
ครูยังต้องมีบทบาทในการเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็น
ตัวอย่างที่ดีแก่สังคม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความมานะบากบั่น มีศรัทธาอดออม ไม่เห็นแก่ความ
เจริญด้านวัตถุมากเกินไป รวมทั้งเป็นผู้นำในการส่งเสริม และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติด้วย
(การประชุมทางวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 24 : 2529: 27-29)

และเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่ผลิตคนที่เป็นกำลังคนระดับสำคัญของชาติ
บัณฑิตที่จบสถาบันอุดมศึกษาส่วนหนึ่งจะเป็นกลุ่มที่ใช้สมอง และไปรับใช้สังคมในส่วนที่จำเป็น ซึ่งจะ
ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ตลอดจนบุคลิกลักษณะหรือคุณธรรมอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท การนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและทำซ้ำหรือดัดแปลงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(๒๕๓๖ : ๖)

และการที่มหาวิทยาลัยอื่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาจะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเทียบพร้อมไปได้ ว่าคุณสมบัติดังกล่าวได้มากนักน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการโดยเฉพา อาจารย์ เพราะอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่หลักทั้ง 4 ประการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งหน้าที่หลัก 4 ประการคือ

1. สอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
2. วิจัย ค้นคว้า เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานและสังคม
4. ทะนุ บำรุงและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (คณะ

กรรมการปฏิรูปการศึกษา : 2530 : 82)

นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่นอีกหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์ไว้เช่น

- วิมลศรี อุปรมัย และคณะ ได้กล่าวถึงบทบาทของครู-อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาว่า ควรจะต้องมีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือชุมชน และมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เข้าถึงจิตใจคน
2. แต่งกายเหมาะสม
3. มีความร่าเริงแจ่มใส
4. มีความสื่อสัตย์ซื่อต่อความตั้งใจ
5. รู้จักใช้ถ้อยคำพูดเหมาะสมกับผู้ฟังและโอกาส
6. เป็นคนคงเส้นคงวา
7. มีอารมณ์ขัน
8. แสดงสีหน้ากับบุคคลทั่วไป ไม่เอือมหยิ่ง
9. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ
10. มีศิลปะในการพูด ในการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมงาน ละคนในชุมชน

(วิมลศรี อุปรมัย และคณะ : 2528:150)

- ท่านพุทธทาสภิกขุได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของครูโดยสรุปมี 3 ประเด็นคือ

1. ครูเป็นผู้นำโลกด้านวิญญาณ บทบาทของครู เป็นผู้นำโลกในคำ วิญญาณ ซึ่ง

สามารถครอบงำอิทธิพลทางวัตถุ ครูเป็นผู้สร้างโลกในอนาคต โดยผ่านทางศิษย์ โลกจิต ดี หรือ

เอกราชเป็นเอกราชในจิตใจบุคคล ครูเป็นผู้สร้างโลกในอนาคต ไม่ใช่ผู้สร้างโลกกาย การค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลวกี่เพราะครูในโลก คนในโลกจะดีหรือเลวกี่เพราะการศึกษา การศึกษาจะเป็นอย่างไรก็แล้ว
แต่ครู

2. ครูคือผู้สร้างโลก ทั้งนี้เพราะครูให้การศึกษายังไง คนในโลกก็เป็นอย่างนั้น

3. ครูเป็นผู้ทำความอยู่รอดของสังคม โดยการทำให้แต่ละคนที่ประกอบกันขึ้นเป็น
สังคมอยู่รอดเสียก่อน (ยนต์ ทุ่มจิต : 2531: 43)

- ลัดดา เสนาวงษ์ ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ที่จำเป็น และคุณพึงมีดังนี้

1. รักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่รอบ และปรับปรุงตนเอง เพื่อพัฒนาตนและงานในอาชีพด้วย
คืออยู่เสมอ สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจการต่าง ๆ ของท้องถิ่น

2. มีความสำเร็จในการพูด คือ พูดจาออกเสียงถูกต้องชัดเจนเพราะสามารถพูด
ให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการพูด โน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตาม ให้ความร่วมมือ พูดในสิ่งที่มีประ
โยชน์ ไม่เพื่อเจ้อเหลวไหล พูดจริงทำจริง รู้จักใช้คำพูดประสานประโยชน์ ประสานความสามัคคี

3. มีอารมณ์ขัน ร่าเริง แจ่มใส แต่มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้เก่ง

4. มีทักษะในการใช้วิธีการแบบประชาธิปไตย ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักเรียนในการ
คิดพิจารณา มีเหตุผลยอมรับ และสามารถอดทนอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และความแตกต่าง
ระหว่างบุคคล

5. มีลักษณะของผู้มีเกียรติ ปฏิบัติตนอย่างมีศักดิ์ศรี แ่่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะ
สม มีท่าทาง นั่ง ยืน เดิน เล่น และการทำงานเหมาะสม มีก่าที่แสดงความเมตตาไว้้ว งใจไว้
ได้ เป็นกันเอง

6. มีลักษณะบ่งถึงความมานะ อดทน กล้า เผชิญปัญหา สู้งาน ชยัน ประหยัด เสีย
สละ ช่างคิดช่างสังเกต คล่องแคล่ว ฉับไว อารมณ์ดี

7. มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าตัดสินใจ มีความสุขุติ ยุติธรรม

8. มีลักษณะเป็นผู้นำ ประพฤติดี มีวินัย มีจรรยาบรรณอันดีงานสมกับเป็นแบบอย่าง
ของศิษย์

9. สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับวิชา
ชีพ และกิจกรรมทางศาสนา

10. มีความสามารถในการสอน การอบรม ชี้แนะให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีศึกษา
ค้นคว้า ปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม (ลัดดา เสนาวงษ์ : 2532: 57-58)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เจริญ ไวรวัจนกุล ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูไว้ ดังนี้

1. ในฐานะผู้สอน
2. ในฐานะเป็นผู้อบรมเด็ก
3. ในฐานะเป็นผู้พัฒนา ทั้งพัฒนาตนเอง อบรมเด็ก
4. ในฐานะเป็นผู้แนะแนวทั้งด้านการดำรงชีวิตและอาชีพ
5. ในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย
6. ในฐานะเป็นแบบอย่างของสังคม และเป็นตัวอย่างด้านคุณธรรม มี

คุณธรรมและจรรยาวิชาชีพรู (เจริญ ไวรวัจนกุล : 2531 : 221)

- อุกุมพร ทองอุไทย ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์อย่างกว้าง ๆ คือ สอน วิจัย ให้บริการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งเมื่อขยายความออกมาแล้วจะพบว่ามีกิจกรรมที่เกิดขึ้นมากมาย และได้เสนอแนะกิจกรรมของอาจารย์ไว้ 7 ข้อ คือ

1. ทำการสอนระดับปริญญาตรี
2. ทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
3. พิจารณาวิชา หลักสูตร เตรียมอุปกรณ์การสอน ประเมินและให้เกรดผลการเรียน
4. ให้คำแนะนำและแนะแนวแก่นักศึกษา
5. ทำวิจัย ทำสิ่งใหม่ที่สร้างสรรค์ และทำกิจกรรมทางวิชาการทั้งในด้านพื้นฐานและประยุกต์
6. ให้บริการทางวิชาการ ทั้งภายในสถาบันและนอกสถาบัน
7. ร่วมกิจกรรมของสถาบันทุกระดับ เพื่อทำนุบำรุงคุณธรรมและวัฒนธรรม

ศิลป ตลอดจนสิ่งแวดล้อม (อุกุมพร ทองอุไทย : 2523 : 2)

- บทบาทของครูในการพัฒนาชุมชน ตามทัศนะชิริวัฒน์ นิจเนตร ประมวลได้ดังนี้

1. เป็นนักการศึกษา
2. เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงาน
3. เป็นที่ปรึกษาของชุมชน
4. นักนวัตกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. เป็นผู้ประสานงาน
7. เป็นนักรวมกลุ่ม หรือจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ขึ้นในชุมชน
8. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ซีวีเอ็น นิจเนต : 2528 : 119 : 120)

- รพี สุวรรณะชญ ได้ทำการศึกษาบทบาทจริงของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดย การสอบถามจากอาจารย์โดยตรง ทำให้ทราบหน้าที่ต่าง ๆ ที่อาจารย์ปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

1. การสอน
2. วิจัยและเขียนบทความเอกสารวิชาการ
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ
4. การบริการ
5. บริการวิชาการแก่สังคม

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของอาจารย์ดังกล่าวแล้วอาจสรุปได้ว่า อาจารย์ ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่สอนมากกว่าหน้าที่อื่น

นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์บทบาทคาดหวังของอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งแบ่ง เป็น 2 ประเด็น คือ

1. สาระของการคาดหวัง มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนะของอาจารย์เกี่ยวกับคุณสมบัติ และหน้าที่ของอาจารย์ โดยการสอบถามจากกลุ่มอาจารย์ ปรากฏว่ากลุ่มอาจารย์ระบุคุณสมบัติและ หน้าที่ที่สำคัญ ซึ่งอาจารย์ควรจะมีไว้ดังนี้

- 1.1 คุณสมบัติของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่อาจารย์ระบุว่าสำคัญจำแนกได้ 8

ประเภท คือ

- เจลียวฉลาดและรอบรู้วิชาการต่าง ๆ
- มีศีลธรรมและมีความประพฤติดี
- มีความสามารถและสนใจงานสอน
- มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป
- มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษา
- มีใจรักในการเป็นอาจารย์
- มีความสามารถและสนใจงานวิจัย
- มีผลงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยที่อาจารย์ระบุว่าสำคัญจำแนกได้ 8 ประเภท การคัดลอกหรือการนำ ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมายและต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ

- สอน
- วิจัยและเขียนบทความเอกสารทางวิชาการ
- ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- ศึกษาค้นหาความรู้ใหม่
- ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา
- ให้บริการวิชาการแก่สังคม
- ให้ความร่วมมือในการพัฒนามหาวิทยาลัย
- ให้ความร่วมมือในการบริหารมหาวิทยาลัย

2. ความเข้มข้นของการคาดหวัง เป็นการวิเคราะห์ว่าในเรื่องคุณสมบัติ หน้าที่ และสิทธิต่าง ๆ ที่อาจารย์คิดว่าควรมีนั้น อาจารย์คิดว่ามีความสำคัญมากน้อยต่างกันอย่างไร ซึ่งจัดจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 4 กลุ่มคือ กลุ่มสำคัญที่สุด กลุ่มสำคัญมาก กลุ่มสำคัญพอสมควร และกลุ่มสำคัญน้อยมาก ดังนี้

2.1 คุณสมบัติของอาจารย์มหาวิทยาลัยจำแนกตามลำดับความสำคัญดังนี้

- คุณสมบัติที่สำคัญที่สุด ได้แก่ กระตือรือร้นศึกษาหาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการสอน (ให้นักศึกษาเข้าใจและสนใจ และมีความยุติธรรม)
- คุณสมบัติที่สำคัญมาก ได้แก่ มุ่งมั่นเผยแพร่วิชาความรู้ มีหลักการ"ละใช้เหตุผลในการพิจารณา มีความเป็นตัวของตัวเอง รับฟังความคิดเห็นและข้อถกเถียงของผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมารยาท สามารถเข้าใจผู้อื่น และให้ผู้อื่นเข้าใจตน มีความรอบคอบ มีความอดทน มีผลงาน เจตสัจจลาด และมีความสามารถในการวางแผนและแนวทวน เหมะคิดในกิจวัตร

- คุณสมบัติที่สำคัญพอควร ได้แก่ มีความสามารถในการเขียนได้"ยบคายและชัดเจน มีความสามารถในงานบริหาร มีความเมตตา และมีส่วนคล่องแคล่ว

2.2 หน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- หน้าที่ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ เตรียมการสอน/คำสอน อุปกรณ์ การสอน ฯลฯ)
- หน้าที่ที่สำคัญที่มาก ได้แก่ อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สอน บรรยายในชั้นเรียน ออกและตรวจข้อสอบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาร่วมพิจารณาโดยายเกี่ยวกับ การสอนในมหาวิทยาลัย ตรวจรายงานประจำภาค และให้คำแนะนำ กางวิชาการแก่นักศึกษาเจ้าหน้าที่ (ในมหาวิทยาลัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หน้าที่ที่สำคัญพอควร ได้แก่ การวิจัยสนาม หรือการวิจัยในห้องทดลอง การวิจัยเอกสาร อ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ ให้คำแนะนำ, ซึ่งมีใช้ทางวิชาการโดยตรงแก่นักศึกษา เจ้าหน้าที่ (ในมหาวิทยาลัย) ช่วยเหลืองานบริการนักศึกษาทั่วไป ร่วมพิจารณาโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยประชุม เรื่องทั่วไป งานสมาคม(วิชาชีพ) ร่วมพิจารณาการจัดทำงบประมาณ ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา เจ้าหน้าที่ (นอกมหาวิทยาลัย) งานด้านสังคมสงเคราะห์

- หน้าที่ที่สำคัญน้อยมาก ได้แก่ งานด้านสื่อสารมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) การสอน (นอกมหาวิทยาลัย) งานสังคมอื่น ๆ (รพี สุวรรณะชญ : 2521 : 21-51)

คุณลักษณะของครู-อาจารย์ที่ดี

คุณลักษณะที่ดีของครูนั้น ได้มีผู้ให้ความรู้และบอกลักษณะไว้หลาย ท่าน เช่น

- เจริญ ไวรวิจกุล ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ว่า

1. มีความเป็นครู คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักแล เมตตาปราณีแก่ รักอ ใช้ครู ใฝ่รู้ โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบ แล เรียบง่าย มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน

2. มีความรู้ใน

- วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้ง เหมาะสมกับระดับการศึกษาที่ทำการสอน

- วิชาชีพรู วิทยาการการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

การวิจัย การประเมินผล

- ความรู้ทั่วไป โดยเฉพาะการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์ธรรมชาติ

(เจริญ ไวรวิจกุล: 2531: 221)

- ระบุทศเจ้าได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ปิโย คือ การทำตัวให้เป็นที่รักของศิษย์และบุคคลทั่วไป นั่นคือรู้จักทำตนเป็นกันเอง มีเมตตา อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส ปราศรช่วยเหลือศิษย์ด้วยคว เมจจริงใจ ครูที่เป็นที่รักมัก มีพรวิหาร 4 เป็นอาภรณ์

2. ครู คือ มีความหนักแน่นในจิตใจ รู้รอบเรื่องการปกครองให้ศิษย์เคารพ

ด้วยวิธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ยกย่องชมเชยให้เกิดกำลังใจ
- ทำตนเป็นแบบอย่างโดยไม่อวดปากสิ่งสอน

3. กาวนโย คือ เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เจริญ กวา ทำตนของครูให้
เจริญมีอยู่ 3 ประการคือ

- อบรมตนให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการ
- อบรมตนให้เชี่ยวชาญในการงาน
- อบรมตนให้เจริญด้วยคุณธรรม

4. วิตตา การอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยความเฉลียวฉลาดด้วยการชี้ให้ชัด ชวนให้
ปฏิบัติ เข้าใจให้กระตือรือร้น และปลุกใจให้ร่าเริง

5. วจนภทโม คืออดทนต่อถ้อยคำ โดยมีเจตนาดี และขันติ เป็นที่ตั้ง

6. คัมภีรังถึงกัตตา คือ การสอนจากง่ายไปยาก หรือจากรูปธรรมไป
นามธรรม

7. อนิโยชน คือ ไม่ชักนำศิษย์ไปในทางที่ชั่ว หมายถึง การหลีกเลี่ยงจาก
อบายมุขนั่นเอง (ลิตดา เสนาวงษ์ : 2532:98-99)

- ธนัต ชุมจิต ได้สรุปคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยคุณ
ลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. บุคลิกภาพดี บุคลิกภาพที่ดีของครูในที่นี้หมายถึง บุคลิกภาพทั้งทางกายและ
จิตใจเช่น รูปร่างหน้าตาดี ท่าทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย นุดจ ไผเราะนุ่มนวล สงบ
เสงี่ยม มีลักษณะเป็นผู้นำ น้ำเสียงชัดเจน เป็นต้น

2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้าง
ขวางเชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น

3. ความสามารถในการสอนและการปกครอง หรืออาจพูดอีกนัยหนึ่งว่าสอนดี
และปกครองนักเรียนได้ดี เช่น อธิบายได้แจ่มชัด เต็มปฏิบัติตามได้ สอนแล้วเด็กสามารถแก้ปัญหา
ต่าง ๆ ได้ สอนสนุกและสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลา เป็นต้น

4. ประพฤติดี เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็น
เป็นการสุจริต และมโนสุจริต

5. มีจรรยาครูและคุณธรรมสูง เช่นชื่อสัตย์ต่อวิชาชีพครู เสียสละ มีความ

เอกเมตตากรุณา ยุติธรรม มานะอดทน เป็นต้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มนุษย์สัมพันธ์ กล่าวคือ มีอิทธิพลไม่ตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่นกับเพื่อนครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนเป็นต้น (สนธิ์ ชุ่มจิต : 2531 ; 79

- ลัดดา เสนาวงษ์ ได้กล่าวถึงครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน จากการประชุมทางวิชาการ เรื่องครูศึกษากับอนาคตของประเทศไทย พบว่านักเรียนต้องการครูที่มีคุณลักษณะดังนี้

1. อุทิศเวลาให้นักเรียน และรับผิดชอบกระทัดรัด
2. มีความเมตตาปราณีมีความจริงใจ
3. ใจกว้าง สอรับความคิดเห็นของศิษย์
4. มีความรอบรู้ในแต่ละบทเรียน
5. มีบุคลิกรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในระเบียบวินัย
6. มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ ไม่อาฆาตศิษย์
7. มีอารมณ์ขัน และมีน้ำใจนักกีฬา
8. มีความคงเส้นคงวา
9. สนใจปัญหาของศิษย์
10. รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว
11. ไม่ดูถูกศิษย์ ควรยกย่องศิษย์บ้าง
12. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจด้วยปัญญา
13. ปฏิบัติตามคำสอนได้ (ลัดดา เสนาวงษ์ : 2532 : 10)

- ลักษณะของครูที่ดี ในทัศนะสังคมไทย จากการวิจัยของ น.ส. หิมาสินทร์ พบว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. มีคุณธรรมและความประพฤติ
2. ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
3. มีความรับผิดชอบต่อนักที่ และก ารงาน
4. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร
5. การค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

- ในปี พ.ศ.2521 อุทุมพร ได้ศึกษาคว มคิดเห็นของอาจารย์ บัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้ผลิตขึ้นเพื่อการศึกษา และผลิตปริมาณจำกัด จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของคณาจารย์ เรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้ดังนี้

1. มีความรู้ที่ทันสมัยกว้างขวาง และถูกต้อง
2. ขวนขวายหาความรู้ใส่ตัวอาจารย์เอง
3. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
5. สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง

ลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตปริญญาตรี เรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุด

5 ลำดับแรก ได้แก่

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางถูกต้อง
4. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
5. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้องกับเนื้อหา แม้ว่าจะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา

ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตบัณฑิตศึกษา เรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามาก

ที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
2. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
3. มีความสนใจและสนุกในการสอน
4. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นิสิตเพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด (อุทุมพร ทองอุไทย : 2523 : 5-6)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โกสินทร์ น้ำใจทหาร : 2527 ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์วิทยาลัยพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มีความเห็นว่า ประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มีความเห็นว่า อาจารย์ในวิทยาลัยศึกษา ควรมีลักษณะในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- ด้านการสอน จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเลือกกิจกรรม เพื่อฝึก

ทักษะที่สอน เข้าสอนสม่ำเสมอและตรงเวลา มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน มีการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละวิชาได้อย่างชัดเจน

- ด้านวิชาการ ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่าง มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางแม่นยำถูกต้องทันสมัย แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นนิจมีความรู้ความเข้าใจในวิชาการอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับวิชาชีพของตน

- ด้านสุขภาพทางกายและจิต ต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นประจำ มีอารมณ์เยือกเย็นสุขุม เป็นคนมีเหตุผล มีความภูมิใจในวิชาชีพและงัดแว่นจากสิ่งเสียดิให้โทษทุกอย่าง

- ด้านมนุษยสัมพันธ์ ต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจ ให้ความร่วมมือช่วยเหลืองานส่วนรวม วางตนเหมาะสมกับกาลเทศะบุคคลและสังคม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา

- ด้านบุคลิกภาพทั่วไป ต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ รั่า เรียง ยิ้มแย้มแจ่มใส

- ด้านการมีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา ต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย และปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รู้จักใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล มีความสำนึกสูงต่อการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย

- ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ต้องเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักเคารพ และปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเองและผู้อื่นสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

เตือนใจ ชูปเข้ม : 2534 ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเกษียณตามความต้องการของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหัตถศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์, ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง, ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย, ด้านบุคลิกลักษณะ, ด้านวิชาการ, ด้านการสอน และด้านสุขภาพทางกายและจิตมีความต้องการน้อยที่สุด

นิรุดี หงษ์ทอง : 2530 ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้ศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพฯ

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้ศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และครูผู้ศึกษามีดังต่อไปนี้

1. รู้และเข้าใจหลักสูตร และประมวลการสอนของวิชาผู้ศึกษาในระดับชั้นที่สอนเป็นอย่างดี

2. รู้และเข้าใจการวัดประเมินผลวิชาผู้ศึกษาเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างดี
4. มีความรู้ดีและแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน
5. รักความก้าวหน้า หาความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาผู้ศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ
6. เชื่อว่าสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญเติบโตของเด็ก
7. เชื่อว่าสุขภาพจิตและสุขภาพกายมีความสำคัญต่อบุคคลมากพอ ๆ กัน
8. เชื่อว่าการสอนวิชาผู้ศึกษาช่วยแก้ไขความเชื่อผิดเกี่ยวกับสุขภาพได้
9. เชื่อว่าการสอนให้เด็กรู้จักผิดชอบต่อสุขภาพส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญมาก
10. ไม่เสพสิ่งเสพติดทุกชนิด
11. ระวังรักษาและส่งเสริมสุขภาพของตนเองอยู่เสมอ
12. พูดเสียงชัดเจนและเข้าใจง่าย
13. สามารถตอบคำถามของนักเรียนได้เหมาะสมชัดเจน
14. มีความจริงใจในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
15. รักษาความลับของนักเรียนและเพื่อนร่วมงานได้
16. มีความยุติธรรม
17. มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
18. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน
19. รู้จักควบคุมอารมณ์
20. เป็นคนมีเหตุผล
21. รักและหวังดีต่อนักเรียน
22. รักษาความสะอาดของร่างกายอยู่เสมอ

รพีพร ทองทั่ว : 2530 ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามแนวความคิดของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 1. ครูสอนวิชาเกษตรกรรมควรมีคุณลักษณะทางการสอน ที่สำคัญมาก คือ การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความรู้กว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักศึกษาได้ลงปฏิบัติจริง

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่นักศึกษาให้ความสำคัญคือ ครูจะต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ น่านับถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตนเป็นกลาง ไม่มีอคติกับนักศึกษา และแต่งกายสุภาพรัดกุมเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำลังทำ

3. คุณลักษณะทางด้านสัมพันธภาพ ข้อที่ให้ความสำคัญคือ ครูยินดีรับฟังปัญหา และให้คำปรึกษา มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษา และครูควรสามารถแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาเกษตรได้

อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ และจิรนนท์ โทมฉกิตติสกุล : 2533 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศโดยส่วนรวม มีพฤติกรรมการสอนด้านความรู้ความสามารถสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ อันดับ 3 คือ ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการควบคุมวินัยมีน้อยที่สุด

ฉัตรชัย ธนะสมบัติ : 2535 ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความต้องการคุณลักษณะของครูเกษตรทางด้านความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การอบรมแนะแนวและการปกครอง, ด้านวิชาการ, ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ, ด้านบุคลิกภาพ, ด้านคุณธรรมและความประพฤติ, ด้านการสอน และด้านมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคณะทุกชั้นปี ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปีการศึกษา 2536 จำนวน 6,654 คน แบ่งตามคณะต่าง ๆ ดังนี้

- คณะวิศวกรรมศาสตร์	141	3,131	คน	500	2870
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	23	763	คน	90	1007
- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	62	687	คน	N	111
- คณะวิทยาศาสตร์	36	851	คน		179
- คณะเทคโนโลยีการเกษตร	51	1,222	คน		179

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เลือก ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของขนาดตัวอย่างแต่ละพวกกับประชากรของแต่ละพวก ตามสูตร

$n = n_1 \quad n_2 = n_3 = \dots = n_n$

$N \quad N_1 \quad N_2 \quad N_3 \quad N_n$

n ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N ประชากรทั้งหมด

$n_1, n_2, n_3, \dots, n_n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างพวกที่ 1, 2, 3, ..., n

(ล้านสายยศ และอังคณา สายยศ : 2528 : 81-82)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประชากรทั้งหมด 6,654 คน ต้องการสุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 5 % ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสอบถามทั้งหมด จึงเท่ากับ 380 คน

$$\text{หรือ } \underline{n} = \frac{380}{6,654} = 0.057$$

$$N \quad 6,654$$

จากสูตรข้างต้นสามารถหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละพวกได้ดังนี้

$n_1 \rightarrow n_4$ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ตามลำดับ

$N_1 \rightarrow N_4$ คือ จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะวิทยาศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ตามลำดับ

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะดังนี้

- คณะวิศวกรรมศาสตร์

$$n_1 = \frac{n}{N} \times N_1 = \frac{0.057 \times 3,131}{178.47} = 178 \text{ คน}$$

- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

$$n_1 = \frac{n}{N} \times N_2 = \frac{0.057 \times 763}{48.5} = 49 \text{ คน}$$

- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

$$n_1 = \frac{n}{N} \times N_3 = \frac{0.057 \times 687}{39.12} = 39 \text{ คน}$$

- คณะวิทยาศาสตร์

$$n_1 = \frac{n}{N} \times N_4 = \frac{0.057 \times 851}{48.5} = 49 \text{ คน}$$

- คณะเทคโนโลยีการเกษตร

$$n_1 = \frac{n}{N} \times N_5 = \frac{0.057 \times 1,222}{69.5} = 70 \text{ คน}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะในเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้มี 2 ลักษณะ คือ

1. แบบสอบถามชนิดปลายเปิด
2. แบบสอบถามชนิดปลายปิด

3.2 การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ก. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง (ปรากฏในบทที่ 2)
- ข. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ศึกษาและพัฒนาปรับปรุงจากวิทยานิพนธ์ของ โกสินทร์ น้าจาทหาร (2527), นัฐวดี หงษ์ทอง (2530) และงานวิจัยของเดือนใจ สุปัทม์ (2534) ได้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เช่น เพศ คณะที่กำลังศึกษาอยู่ ภูมิภาคไหน คะแนนเฉลี่ยสะสมในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 35 ข้อ โดยแบ่งดังนี้

1. ด้านการสอน	9 ข้อ
2. ด้านวิชาการ	5 ข้อ
3. ด้านบุคลิกภาพ	6 ข้อ
4. ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	3 ข้อ
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	7 ข้อ
6. ด้านคุณธรรมและหาความประพฤติ	5 ข้อ

คำถามแต่ละข้อแบ่งคะแนนเป็นระดับของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์เป็นแบบประมาณ

ค่า 5 ระดับดังต่อไปนี้ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังมีคำถามแบบปลายเปิด (Open form) ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ

3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการทดสอบแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นกับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาที่เรียนอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คณะเกษตรศาสตร์บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี จำนวน 30 ชุด เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้สูตร

$$rtt = 1 - \frac{MSerror}{MSind}$$

$$MSerror = \frac{SSerror}{(n-1)(k-1)}$$

$$MSind = \frac{SSind}{n-1}$$

$$SSerror = SStotal - SSitem - SSind \quad [df = (n-1)(k-1)]$$

$$SStotal = \frac{\sum X^2}{nk} - \frac{(\sum X)^2}{nk}$$

$$SSitem = \frac{\sum X_{col.1}^2}{n} + \frac{\sum X_{col.2}^2}{n} + \frac{\sum X_{col.3}^2}{n} + \dots + \frac{\sum X_{col.k}^2}{n} - \frac{(\sum X)^2}{nk}$$

$$[df = k-1]$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$SSind = \frac{(\sum_{k=1}^n X_{row1k})^2}{k} + \frac{(\sum_{k=1}^n X_{row2k})^2}{k} + \frac{(\sum_{k=1}^n X_{row3k})^2}{k} + \dots + \frac{(\sum_{k=1}^n X_{rownk})^2}{k} - \frac{(\sum_{k=1}^n \sum_{r=1}^n X_{rkk})^2}{nk}$$

<df n-1>

rtt = ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

$\sum X_{col.1}$ = ผลรวมคะแนนของข้อที่ 1 ทุกคน

$\sum X_{col.2}$ = ผลรวมคะแนนของข้อที่ 2 ทุกคน

$\sum X_{col.3}$ = ผลรวมคะแนนของข้อที่ 3 ทุกคน

$\sum X_{col.k}$ = ผลรวมคะแนนของข้อที่ k ทุกคน

$\sum X_{row1}$ = ผลรวมคะแนนของคนที่ 1 ทุกข้อ

$\sum X_{row2}$ = ผลรวมคะแนนของคนที่ 2 ทุกข้อ

$\sum X_{row3}$ = ผลรวมคะแนนของคนที่ 3 ทุกข้อ

$\sum X_{rown}$ = ผลรวมคะแนนของคนที่ n ทุกข้อ

$\sum X$ = ผลรวมคะแนนทั้งหมดทุกข้อทุกคน

n = จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถาม

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม (วิเชียร เกตุสิงห์: 2526: 140: 141

ซึ่งผลการทดสอบแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ซึ่งถือว่า แบบสอบถามนี้ มีค่าความเชื่อมั่นที่จะนำไปสอบถามได้

3.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 21 มกราคม 2537 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 380 ชุด ได้รับคืน 327 ชุด คืนเป็นร้อยละ 86.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน

คณะ	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่ง (ชุด)	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน (ชุด)	ร้อยละ
คณะวิศวกรรมศาสตร์	178	142	79.78
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	44	41	93.18
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	39	30	76.92
คณะวิทยาศาสตร์	49	49	100
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	70	65	92.86
รวมทั้งหมด	380	327	86.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบ แล้วนำไปคำนวณค่าทางสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การคำนวณคะแนนเฉลี่ยของการประเมินค่าความสำคัญ การประเมินค่าความสำคัญทำได้ดังนี้

คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด	5	คะแนน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก	4	คะแนน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง	3	คะแนน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย	2	คะแนน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด	1	คะแนน

การหาค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อ หาได้ดังนี้

$$\bar{X} = [(N_5 \times 5) + (N_4 \times 4) + (N_3 \times 3) + (N_2 \times 2) + (N_1 \times 1)] / N$$

กำหนดให้

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N_5 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด

N_4 = จำนวนที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก

N_3 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง

N_2 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย

N_1 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต : 2528: 70)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์มาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (ประคอง กรรณสูต : 2525: 83-84)

$$S.D. = \sqrt{\frac{[(\sum fx^2) - (\sum fx)^2]}{N(N-1)}}$$

กำหนดให้ S.D = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

5. การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ โดยการหาจำนวนความถี่
ของนักศึกษาที่ตอบมากที่สุดในแต่ละลำดับ

6

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
ชาย	191	58.41
หญิง	136	41.59
รวม	327	100

ตารางที่ 2 แสดงเพศของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน เป็นชาย 191 คน คิดเป็นร้อยละ 58.41 และเป็นหญิง 136 คน คิดเป็นร้อยละ 41.59

ตารางที่ 3 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ผ่านมา

คะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ ผ่านมา	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.00	11	3.36
ระหว่าง 2.00-2.50	108	33.09
ระหว่าง 2.50-3.00	140	42.81
สูงกว่า 3.00	68	20.80
รวม	327	100

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ผ่านมาของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน นักศึกษาส่วนมากคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 ซึ่งมีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 42.81 และมีบางส่วนที่คะแนนต่ำกว่า 2.00 หรือ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36

ตารางที่ 4 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
ภาคเหนือ	39	11.93
ภาคกลาง	89	27.22
ภาคใต้	50	15.29
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	75	22.93
กรุงเทพมหานคร	74	22.63
รวม	327	100

ตารางที่ 4 แสดงภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษาจำนวน 327 คน นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่กระจายทั่วทุกภาค กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มาจากภาคเหนือมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 39 คน หรือ 11.93 %

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์
 ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ด้านการสอน
 ความพึงพอใจของผู้เรียน สถิติเบื้องต้นรวม สถิติแจกแจง ร้อยละ

คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์	ระดับคะแนนเฉลี่ยที่พึงประสงค์												
	วิทยากรผู้สอน		สภาพแวดล้อม		ครูผู้สอน		วิธีการสอน		เทคนิคการสอน		รวม		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. วางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง	4.62	0.68	4.27	0.55	4.57	0.77	4.35	0.75	4.51	0.69	4.39	0.69	มาก
2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน	4.50	0.81	4.34	0.57	4.47	0.68	4.33	0.75	4.26	0.92	4.38	0.75	มาก
3. ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.53	0.80	4.56	0.59	4.27	0.78	4.06	0.90	4.23	0.91	4.33	0.80	มาก
4. ผู้ที่ศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	3.78	1.08	4.49	0.67	4.00	0.95	3.53	1.10	3.74	1.12	3.91	0.98	มาก
5. นำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.39	0.88	4.54	0.50	4.40	0.93	4.37	0.97	4.21	0.93	4.38	0.84	มาก
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตัวเอง	3.71	1.03	3.95	0.80	3.93	0.98	3.41	1.02	3.80	0.79	3.76	0.92	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของวิชา หรือ วิชา รวม	ระดับคะแนน เกรดที่ขึ้นประจักษ์											
	วิชาธรรมศาสตร์		สาขาใต้ศก. ธรรมศาสตร์		เศรษฐศาสตร์		วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีการเกษตร		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๗. ศึกษาศาสตร์	3.91	1.23	3.93	0.85	3.77	1.30	3.75	1.09	3.75	1.35	3.82	1.16
๘. ศึกษาศาสตร์	3.34	0.91	2.41	1.05	3.50	0.90	2.88	1.11	2.55	0.85	3.13	0.96
๙. ศึกษาศาสตร์	3.11	0.93	2.41	1.16	3.13	1.07	2.65	1.16	2.92	0.94	2.51	1.05
๑๐. ศึกษาศาสตร์	3.10	0.93	3.88	0.75	3.04	0.93	3.81	0.98	4.00	0.87	3.95	0.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ทางการสอนทฤษฎีนักศึกษาที่มีความต้องการในระดับที่มาก ยกเว้นในเรื่องการสอนทฤษฎีที่นักศึกษาที่มีความต้องการในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 โดยที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่เน้นการสอนทฤษฎีในระดับที่ค่อนข้างน้อย คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และ 2.88 ตามลำดับและคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ยังต้องการอาจารย์ที่ให้ความสำคัญของทฤษฎีและปฏิบัติเท่าเทียมกันในระดับที่ค่อนข้างน้อยคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ส่วนคุณลักษณะในเรื่องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอื่อนั้นจะพบว่าคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ในขณะที่คณะอื่น ๆ มีความต้องการในระดับที่มาก และเมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษามีความต้องการคุณลักษณะทางการสอนในระดับที่มาก โดยคุณลักษณะข้อที่ 1, 2, 3 และ 5 จะมีความต้องการในระดับที่ใกล้เคียงกันคือมีคะแนนเฉลี่ย 4.39, 4.38, 4.33 และ 4.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคุณลักษณะของอาจารย์ซึ่งประสงค์ทางด้านวิชาการ
ตามความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านวิชาการ	ระดับคะแนนเฉลี่ยทั้งประสงฆ์											
	วิศกรรมศาสตร์		สถาปัตยกรรมศาสตร์		ครุศาสตร์อุตสาหกรรม		วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีการเกษตร		รวม	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง	4.50	0.67	4.71	0.46	4.60	0.89	4.67	0.66	4.38	0.78	4.16	0.69
2. แสดงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.58	0.71	4.63	0.58	4.43	0.82	4.45	0.76	4.34	0.78	4.49	0.73
3. มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่าง	4.36	0.84	2.76	1.13	4.10	1.15	4.49	0.74	4.20	0.83	3.98	0.94
4. มีความรู้ความสามารถในเชิงควมรอบรู้ทั่วไปของกว้างขวางและมีนิสัย	4.44	0.77	4.61	0.63	4.20	0.61	4.29	0.79	4.26	0.80	4.36	0.72
5. มีผลงานนำวิชาการ ชั้นเอสสารประกอบการสอน ตำรา งานวิจัย บทความ	3.96	0.99	3.78	0.76	3.80	1.09	3.55	0.89	3.97	0.86	3.81	0.92
ค่าเฉลี่ย (รวม)	4.41	0.80	4.01	0.71	4.20	0.91	4.29	0.77	4.23	0.81	4.25	0.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านวิชาการพบว่า นักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ในระดับที่มาก คือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 โดยที่คณะวิศวกรรมศาสตร์มีความต้องการมากกว่าคณะอื่น ๆ คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งเมื่อดูคุณลักษณะทางด้านวิชาการทุกข้อแล้วจะพบว่านักศึกษาทุกคนจะต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางแม้ยังถูกต้องกันสมัยในระดับที่มากที่สุด ยกเว้น คณะเทคโนโลยีการเกษตรที่ต้องการในระดับที่มาก ถ้าดูในรายละเอียดแล้วจะพบว่านักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่างในระดับปานกลางคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับคณะอื่น ๆ ในเรื่องนี้ และเมื่อรวมความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนแล้วพบว่านักศึกษาต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทุก ๆ ข้อในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องของอาจารย์ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง แม้ยังถูก ต้องทันสมัย นักศึกษาจะต้องการในระดับมากที่สุดคือ มีคะแนนเฉลี่ย 4.61

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของคุณลักษณะของอาจารย์ที่ส่งส่งต่างภาคนครศรีธรรมราช
 ตามคุณลักษณะที่ศึกษา ดังนี้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

คุณลักษณะของอาจารย์ต่างภาคนครศรีธรรมราช	ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ส่งส่งต่างภาคนครศรีธรรมราช											
	วิสัยกรรรมศาสตร์		สภาวะการปฏิบัติงาน		ครูดีมีคุณธรรม		วิทยาสถาปัตยกรรม		เทคโนโลยีการเกษตร		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{Y}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ความตรงกลางเหมาะสมกับโอกาส	4.27	0.90	4.10	0.80	4.30	0.75	4.00	0.91	4.23	0.82	4.18	0.84
2. ความเด่นชัดไม่เรียบง่าย	3.89	0.87	3.83	0.86	3.83	1.21	3.78	0.87	3.89	1.16	3.84	0.99
3. ขุดจากสภากัดจน	4.23	0.79	4.15	0.82	4.40	0.67	4.06	0.83	4.26	0.96	4.22	0.81
4. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง	4.52	0.66	4.71	0.46	4.57	0.69	4.14	0.87	4.32	0.82	4.45	0.69
5. กระตือรือร้นในการทำงาน	4.53	0.83	4.76	0.49	4.60	0.62	4.91	0.77	4.51	0.75	4.54	0.69
6. ตรงต่อเวลา สม่ำเสมอ	4.27	0.97	4.63	0.62	4.50	0.68	4.20	0.89	4.28	0.89	4.38	0.81
ค่าเฉลี่ยรวม	4.28	0.82	4.37	0.68	4.37	0.76	4.08	0.86	4.25	0.90	4.27	0.81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านบุคลิกภาพพบว่า นักศึกษาทุกคณะต้องการคุณลักษณะทุกข้อในระดับที่มากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ยกเว้นข้อที่ 5 คือกระตือรือร้นในการทำงานที่นักศึกษาต้องการในระดับที่มากที่สุดคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 โดยมีนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร ต้องการในระดับมากที่สุดด้วยคะแนนเฉลี่ย คือ 4.76, 4.60, 4.53 และ 4.51 ตามลำดับ คณะวิทยาศาสตร์ต้องการในระดับที่มากที่สุดคือคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และเมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วพบว่า คณะครุศาสตร์ จะต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านบุคลิกภาพมากกว่าคณะอื่น ๆ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.) ของคุณลักษณะของ 1. วิชาที่ประสงค์ทาง ศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ และจิตวิทยา ตามความถี่เป็นระดับจิตวิทยาชั้น และจิตวิทยาชั้นกลางและจิตวิทยาชั้นสูง

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านจิตวิทยา วิชาจิตวิทยา	ระดับคะแนนเฉลี่ยที่พึงประสงค์											
	จิตวิทยาชั้นสูง		จิตวิทยาชั้นกลาง		จิตวิทยาชั้นสูง		จิตวิทยาชั้นกลาง		จิตวิทยาชั้นสูง		จิตวิทยาชั้นกลาง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์	4.21	0.76	4.37	6.58	4.27	0.69	4.14	0.84	4.12	0.91	4.22	0.76
2. จิตวิทยาชั้นสูง	4.32	0.74	4.05	1.07	4.30	0.84	4.10	0.71	4.28	0.96	4.21	0.86
3. จิตวิทยาชั้นกลาง	4.53	0.75	4.37	0.91	4.40	0.67	4.61	0.61	4.52	0.66	4.47	0.72
ค่าเฉลี่ย (รวม)	4.35	0.75	4.26	0.85	4.32	0.73	4.28	0.72	4.31	0.84	4.30	0.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ พบว่านักศึกษาทุกคณะต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 เมื่อคุณลักษณะแต่ละข้อพบว่าคุณลักษณะในเรื่องการยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขันนักศึกษามีความต้องการในระดับที่มากกว่าข้ออื่น ๆ คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 โดยที่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการในระดับมากที่สุดคือคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และเมื่อดูโดยรวมแล้วนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จะมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจน้อยกว่าคณะอื่น ๆ คือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของความคิดเห็นของอาจารย์วิชาประวัติศาสตร์ทางสังคมและสังคมมนุษย์
ตามมิติทัศนคติเชิงวิชาชีพสำหรับแต่ละสาขาวิชาและแต่ละภาคการศึกษา

คุณลักษณะของอาจารย์จากทัศนคติของสังคมมนุษย์	ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ถึงประสงค์												
	วิธีการรวมค่าเฉลี่ย		สถาปัตยกรรมศาสตร์		สถาปัตยกรรมศาสตร์		เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร		รวม		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ทัศนคติเชิงบวกและเป็นกันเองกับนักศึกษา	4.59	0.62	4.25	0.59	4.50	0.63	4.59	0.70	4.49	0.71	4.49	0.65	มาก
2. รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.52	0.67	4.56	0.59	4.57	0.63	4.55	0.42	4.49	0.69	4.57	0.60	มากที่สุด
3. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา	4.36	0.90	4.15	0.76	4.30	0.60	4.39	0.70	4.34	0.71	4.31	0.73	มาก
4. มีความรอบรู้และทันสมัย	4.48	0.64	4.10	0.77	4.46	0.63	4.47	0.68	4.40	0.81	4.38	0.71	มาก
5. สนใจให้คำปรึกษาและช่วยเหลืองาน	4.15	0.80	4.15	0.76	4.03	1.00	4.22	0.77	4.14	0.85	4.14	0.84	มาก
6. วางระเบียบให้เหมาะสมกับภาระงาน	4.31	0.81	4.23	0.80	4.13	0.78	4.24	0.78	4.34	0.76	4.25	0.79	มาก
7. ทำงานร่วมกับผู้อื่นและเข้ากับบุคคลได้	4.34	0.75	4.24	0.77	4.17	0.91	4.33	0.75	4.29	0.77	4.27	0.79	มาก
ค่าเฉลี่ย รวม)	4.39	0.74	4.24	0.72	4.31	0.74	4.40	0.69	4.36	0.76	4.34	0.73	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่านักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะทางด้านนี้ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนที่ นักศึกษามีความต้องการในระดับมากที่สุด คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 โดยที่นักเรียนคณะ เทคโนโลยีการเกษตรมีความต้องการในระดับที่มากในขณะที่คณะอื่น ๆ มีความต้องการในระดับที่มากที่สุด ส่วนเรื่องการสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวมนั้น นักศึกษามีความต้องการในระดับที่มากแต่ยังน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ และเมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาทุกคนต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับที่มาก คือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีความต้องการทางด้านนี้น้อยกว่าคณะอื่น ๆ

รูปที่ 10 คะแนนเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของรายวิชาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านคุณธรรม และความประพฤติ	ระดับคะแนนเฉลี่ยเชิงประจักษ์											
	วิชากรรมศาสตร์		สถาปัตยกรรมศาสตร์		ครุศาสตร์อุตสาหกรรม		วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีการเกษตร		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ให้ความสำคัญและความรับผิดชอบ	4.65	1.41	4.68	0.47	4.77	0.43	4.45	0.58	4.51	0.72	4.61	0.72
2. ศึกษาระดับและปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง	4.41	0.83	4.54	0.50	4.40	0.72	4.12	0.73	4.26	0.82	4.35	0.72
3. ยอมรับความจริงและมีเหตุผล	4.64	0.60	4.85	0.36	4.57	0.82	4.45	0.61	4.46	0.73	4.59	0.62
4. รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง	4.53	1.19	4.78	0.42	3.47	0.78	4.41	0.64	4.35	0.87	4.71	0.78
5. ดำรงระเบียบวินัยดีตามหลัก และหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด	4.49	0.70	4.54	0.67	4.50	0.63	4.30	0.69	4.34	0.78	4.44	0.69
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.95	4.68	0.48	4.34	0.68	4.35	0.65	4.38	0.78	4.46	0.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีภูมิกำนำไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่านักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะทางด้านนี้ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องการสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ และการยอมรับความจริงและมีเหตุผล ที่นักศึกษาต้องการในระดับมากที่สุดคือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และ 4.59 ตามลำดับ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ต้องการอาจารย์ที่ยอมรับความจริงและมีเหตุผลในระดับที่มากที่สุดคือ มีคะแนนเฉลี่ย 4.85 ส่วนคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีความต้องการอาจารย์ในเรื่องการรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ในระดับปานกลางคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 เมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะทางด้านนี้ในระดับที่มากที่สุดคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 โดยนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ต้องการคุณลักษณะนี้มากที่สุดคือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของผู้วิจัยและคณาจารย์ที่ห้องประสงค์
 ความพึงพอใจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คุณลักษณะของอาจารย์	วิทยากรศาสตร์		สถาบันศกษกรรมศาสตร์		ครูผู้สอนครุศาสตร์		วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีการเกษตร		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการสอน	4.10	0.93	3.88	0.75	4.04	0.93	3.81	0.98	4.00	0.87	3.95	0.90
2. ด้านวิชาการ	4.41	0.80	4.01	0.71	4.20	0.91	4.29	0.77	4.23	0.81	4.25	0.80
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.28	0.84	4.27	0.68	4.37	0.76	4.08	0.86	4.25	0.90	4.27	0.81
4. ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	4.35	0.75	4.25	0.85	4.32	0.73	4.28	0.72	4.31	0.84	4.30	0.78
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.39	0.74	4.24	0.72	4.31	0.74	4.40	0.69	4.36	0.76	4.34	0.73
6. ด้านคุณธรรมและคุณลักษณะที่ดี	4.54	0.95	4.68	0.48	4.34	0.68	4.35	0.65	4.38	0.78	4.46	0.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติมากที่สุด ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.54, 4.68 และ 4.38 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.37 ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์มากที่สุด ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 4.40 และเมื่อดูโดยรวมแล้วนักศึกษามีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ทางด้านคุณธรรมและความประพฤติมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.46

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะ ของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ก
แบบสอบถามปลายเปิด

ลำดับที่	ลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนผู้ตอบ
1	ไม่อคติ ไม่ลำเอียง มีความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคน	14
2	ตั้งใจสอนอย่างจริงจัง เข้าสอนทุกครั้งและตรงต่อเวลาไม่หยุดสอน บ่อย ๆ	13
3	เป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำกับนักศึกษาทั้งในเรื่องเรียนและ ทำงานได้	8
4	มีจรรยาบรรณของความเป็นครู-อาจารย์	6
5	-มีเทคนิคในการจูงใจ ให้ นักศึกษาสนใจเรียนได้ดี	5
	-ไม่เคร่งกับวิชาเรียนจนเกินไป	5
6	ไม่สอนรีบร้อนเกินไป เพราะนักศึกษาบางคนอาจจะไม่มีพื้นฐานใน เรื่องหรือวิชานั้น ๆ	3
7	-ทำตัวให้เป็นตัวอย่างกับนักศึกษาได้	2
	-เน้นการสอนปฏิบัติให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ได้	2
	-มีความซื่อสัตย์ไม่คิดโกง	2
	-การสอนควรอธิบายให้ชัดเจน	2
8	-มีอุปกรณ์การสอนเช่น ภาพ หรือตัวอย่างของจริง	1
	-มีความรับผิดชอบในการสอน	1
	ให้ความสนใจการสอนมากกว่างานพิเศษ	1
	-มีความรอบคอบ	1
	-ไม่พูดไร้สาระ	1
	มีการศึกษาผู้เรียนอยู่เสมอว่าวิธึการสอนของอาจารย์นักศึกษา รับได้หรือไม่เข้าใจเพียงใด ควรมีการปรับปรุงวิธึ เร่าายทอ ความรู้ผู้เรียนตลอดเเล	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	ลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนผู้ตอบ
8	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักศึกษานักศึกษาเท่าเทียมกัน - ควบคุมอารมณ์ในขณะสอนได้ - หนักแน่น อดทน อดกลั้น - ใช้วิธีกร เรแห่งปัญหาในการแก้ไขปัญหา - รัก, ห่วงแทน และช่วยเหลือ สืบทอดวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติ - แนะนำ กระตุ้น และส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักถึงสำนึก ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคม ให้รู้ถึงบทบาทและหน้าที่ ของตนเองที่พึงกระทำ - สอนให้นักศึกษารู้จักรักษาสภาพแวดล้อม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต - มีความยืดหยุ่นในการเรียนการสอน - แยกแยะเวลาได้ถูกต้อง - เน้นให้นักศึกษารักธรรมชาติ เห็นคุณค่าของน้ำ มีจิตใต้สำนึกในการ อุทิศตนเพื่อธรรมชาติ - ยอมเสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญคุณลักษณะด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 13 จำนวนนักศึกษาที่ตอบในแต่ละลำดับจำแนกตามด้านต่าง ๆ

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ลำดับที่					
	1	2	3	4	5	6
ด้านการสอน	*100	102	61	35	18	11
ด้านวิชาการ	70	*107	**71	45	19	15
ด้านบุคลิกภาพ	20	20	53	61	*99	74
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	11	11	17	53	88	*147
ด้านมนุษยสัมพันธ์	66	41	*61	**75	51	33
ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	61	42	59	*63	57	45

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนนักศึกษาที่ตอบในแต่ละลำดับจำแนกตามคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ตามความตัวเลขจะพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญทางด้านการสอนเป็นอันดับ 1 คือมีจำนวน 100 คน ให้ความสำคัญอันดับ 2 คือ ด้านวิชาการ มีจำนวน 107 อันดับ 3 คือด้านมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวน 61 คน อันดับ 4 คือด้านคุณธรรมและความประพฤติ มีจำนวน 75 คน อันดับ 5 ก็คือ ด้านบุคลิกภาพ มีจำนวน 99 คน และคุณลักษณะด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ คืออันดับสุดท้ายที่นักศึกษาให้ความสำคัญ

หมายเหตุ : * หมายถึง ตัวเลขที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับต่าง ๆ

** หมายถึง ตัวเลขที่มีค่ามากในลำดับนั้น ๆ แต่ถูกจัดลำดับไว้ก่อนแล้ว

สรุป วิจารณ์ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้ทำการศึกษากับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกคณะทุกชั้นปี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน โดยนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ 178 คน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 44 คน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 39 คน คณะวิทยาศาสตร์ 49 คน และคณะเทคโนโลยีการเกษตร 70 คน การศึกษาเริ่มตั้งแต่ การศึกษาค้นคว้าจากตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ และได้ศึกษาพัฒนาปรับปรุงจากวิทยานิพนธ์ของโกสินทร์ น้าใจทหาร (2527) เรื่องลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา, นัฐวดี หงษ์ทอง (2530) เรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสุขศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร และจากงานวิจัยของ เตือนใจ ชูปแจ่ม (2534) เรื่อง คุณลักษณะของครูเกษตรตามความต้องการของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา นำมาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ด้วยก็คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ และ ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ เมื่อได้แบบสอบถามแล้ว จึงนำไปทดสอบกับกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะเหมือนกันกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถาม เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 จากนั้นจึงนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ไปส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 380 ชุด แต่แบบสอบถามที่ได้รับคืนไม่ครบตามจำนวนที่ส่ง เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการคนเดี๋ยวก่อนเก็บแบบสอบถามจึงเก็บไม่ครบ ได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.05 เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้วนำมาหาค่าความถี่ก่อน และนำมาคำนวณร้อยละ

เอกรังสรรค์ (2535) เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้วนำมาหาค่าความถี่ก่อน และนำมาคำนวณร้อยละการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องเน้นการสอนทฤษฎีน้อยกว่าเรื่องอื่น คือมีคะแนนเฉลี่ย

3.13

2.2 คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านวิชาการ นักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในข้อ 1 คือมีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง และแม่นยำถูกต้องทันสมัยมากเป็นอันดับหนึ่ง คือคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 4.70 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 4.71 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 4.60 คณะวิทยาศาสตร์ 4.67 และคณะเทคโนโลยีการเกษตร 4.38 และพบว่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะ อย่างน้อยที่สุด คือมีคะแนนเฉลี่ย 2.76 เมื่อดูโดยส่วนร่วมแล้วพบว่านักศึกษาทุกคนต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะในข้อหนึ่งมากที่สุด คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.61 และข้อ 5 คือมีผลงานด้านวิชาการและเอกสารประกอบการสอน ตำรา งานวิจัย บทความ มีความต้องการน้อยที่สุดคือมีคะแนนเฉลี่ย 3.81

2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาทุกคนมีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะข้อ 5 คือ ภาระหรือวันในการทำงานมากเป็นอันดับ 1 ทุกคณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 4.53 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 4.76 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 4.60 คณะวิทยาศาสตร์ 4.31 และคณะเทคโนโลยีการเกษตร 4.51 และทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องการเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อยน้อยมาก คือมีคะแนนเฉลี่ย 3.89, 3.83, 3.83, 3.78 และ 3.89 ตามลำดับ และเมื่อดูโดยส่วนร่วมแล้วจะพบว่าคุณลักษณะในเรื่องการกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นเรื่องที่นักศึกษาทุกคนต้องการมากที่สุดคือมีคะแนนเฉลี่ย 4.54 และในเรื่องการเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อย ต้องการน้อยคือ มีคะแนนเฉลี่ย 3.84

2.4 คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ นักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์มากทุกข้อ แต่คุณลักษณะข้อที่ 3 คือยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน นักศึกษาทุกคนจะต้องการมากที่สุด ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 4.47 และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์จะมีความต้องการมากกว่าคณะอื่น ๆ คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.61 เมื่อดูโดยส่วนร่วมแล้วพบว่า นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จะมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ น้อยกว่าคณะอื่น ๆ คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.26

2.5 คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษาทุกคนมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนมากเป็นอันดับ 1 คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.57 และต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องการสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนร่วมน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ คือมีคะแนนเฉลี่ย 4.14 ซึ่งเมื่อดูในรายละเอียดแล้วการคำ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะข้อ 1 คือให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษามากที่สุดเป็นอันดับ 1 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 4.59 เก่ากันทั้งสองคณะ ส่วนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมนั้นมีความต้องการอาจารย์ที่มีลักษณะข้อ 2 คือรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนมากเป็นอันดับ 1 ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.56 และ 4.57 ตามลำดับ เมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาทุกคณะมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากคือคะแนนเฉลี่ย นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ 4.39 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 4.24 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม 4.31 คณะวิทยาศาสตร์ 4.40 และ คณะเทคโนโลยีการเกษตร 4.36

2.6 คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักศึกษาทุกคณะส่วนมากจะต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบ และเรื่องการยอมรับความจริงและมีเหตุผลนี้มาก ในขณะที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องการรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเองน้อยมากเมื่อเทียบกับคณะอื่น ๆ ในเรื่องอื่น ๆ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.47 และเมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วพบว่านักศึกษาทุกคณะมีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ในเรื่องการสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ และการยอมรับความจริงอย่างมีเหตุผลมากเป็นอันดับ 1 และ 2 ตามลำดับ ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.61 และ 4.59 ตามลำดับ

และผู้วิจัยได้ทำการจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ซึ่งผลปรากฏว่าคุณลักษณะทางด้านการสอน นักศึกษาให้ความสำคัญไว้เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ และด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ เป็นคุณลักษณะที่นักศึกษาจัดว่ามีความสำคัญน้อยที่สุด

ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนใจ ฐุปแฮม (2534) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูเกษตรตามความต้องการของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหันตรา ซึ่งพบว่าคุณลักษณะที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และคุณลักษณะด้านที่ต้องการน้อยที่สุด ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ

วิจารณ์ผลการวิจัย

นักศึกษาที่มาเรียนที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แห่งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาชาย แต่ไม่มากกว่านักศึกษานักเรียนหญิงมากนัก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสถาบันนี้มีคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นคณะที่ใหญ่กว่าคณะอื่น ๆ และนักศึกษามีมากกว่าคณะอื่น ๆ การเรียนทางด้านวิศวกรรมผู้หญิงยังไม่ค่อยนิยมเพราะหญิงยังมีความคิดเดิมอยู่ที่ว่าการเรียนวิศวกรรมเรียนหนักไม่ว่การมีไคๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และหางานยากสำหรับผู้หญิง และนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนในสถาบันแห่งนี้มีคะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ผ่านมากอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียนอยู่ในสถาบันนี้ เรียนหนักสำหรับบางคน และสำหรับภูมิลาเนาเดิมของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่แล้วจะอยู่กระจายทั่วทุกภาคแต่ภาคเหนือจะมีจำนวนน้อยที่สุด

สำหรับคุณลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาต้องการทางด้านการสอนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีความต้องการอาจารย์ที่มีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้งมากกว่าข้ออื่น ๆ อาจเป็นเพราะว่าคณะต่าง ๆ ดังกล่าวต้องการอาจารย์ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ ไม่นำความรู้ที่ผิด ๆ ถูก ๆ มาสอน มีการสอนเป็นไปตามขั้นตอน ส่วนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการอาจารย์ ที่ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ เป็นคณะที่ไม่ค่อยเน้นการเรียนทฤษฎีมากนัก แต่จะเน้นไปทางปฏิบัติและการทดลองมากกว่า ซึ่งการสอนภาคปฏิบัติและการทดลองนี้ อาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิธีการสอนและอุปกรณ์แบบต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ถูกต้องและตรงกันอีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนได้อีกด้วย และเมื่อคุยโดยรวมแล้วจะเห็นว่าการเน้นการสอนด้านทฤษฎีมากนัก นักศึกษาจะมีความต้องการน้อยเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเรียนในระดับสูงแล้วและต้องการเน้นการสอนภาคปฏิบัติมากกว่า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการไปทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านวิชาการ นักศึกษาทุกคณะมีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านนี้มากที่สุด เคียงกันทุกเรื่องยกเว้นเรื่องการมีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง แม้แต่ข้อที่ต้องทันสมัยที่นักศึกษาต้องการมากเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการอาจารย์ที่สามารถให้ความรู้กับผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางถูกต้องทุกเรื่องเกี่ยวกับวิชาที่สอน ส่วนเรื่องการมีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่างนั้น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีความต้องการน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าการเรียนที่คณะนี้นักศึกษาคิดว่าอาจารย์ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ในทักษะวิชาเฉพาะอย่างก็ได้แต่ควรมีใจรักทางด้านนี้ และรักงานสอนก็พอแล้ว

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านบุคลิกภาพพบว่านักศึกษาทุกคณะมีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะในเรื่องการกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการอาจารย์ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานหรือการสอนไม่เฉื่อยชา ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาเฉื่อยตามได้ ส่วนคุณลักษณะในเรื่องการเดิน สีน นิ่ง เรียบร้อย เป็นคุณลักษณะที่

นักศึกษาต้องการน้อยกว่าคณะอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาระดับนี้ นักศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพมากนักในการจ้างงานเพียงแต่เพียงการพิจารณาเนื้อหาเท่านั้น เมื่อผู้ให้คะแนนไปใช้ประเมินในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำงานในตำแหน่งนี้ เมื่อผู้ให้คะแนนไปใช้ประเมินในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำงานในตำแหน่งนี้ เมื่อผู้ให้คะแนนไปใช้ประเมินในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำงานในตำแหน่งนี้

ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้มากนัก เพราะฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนควรมีการปลูกฝังให้นักศึกษามีจริย ๑
มารยาทที่เรียบร้อยควบคู่กันไปกับการสอนในเนื้อหาวิชา

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ นักศึกษามีความต้องการ
คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านนี้ในเรื่องการยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขันมาก โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งคณะวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนไม่ว่าจะเรียนระดับใดหรือที่ไหนก็ตามต่าง
ก็ต้องการอาจารย์ที่มีอารมณ์ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยกันทุกคนเพื่อทำให้ผู้เรียนและผู้พบเห็นทั่วไปมีอารมณ์
ที่ดีตามไปด้วยเกิดความอยากเรียนอยากคุย และเรียนด้วยความสนุก สบายใจ และเกิดทัศนคติที่
ดีต่อวิชาที่เรียนด้วย

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่านักศึกษาทุกคณะต้องการอาจารย์ที่มี
คุณลักษณะทางด้านนี้มาก โดยเฉพาะในเรื่องการสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่นักศึกษาต้อง
ก ๑ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการอาจารย์ที่ความสำนึกในหน้าที่และความรับ
ผิดชอบในทุก ๆ ด้าน ส่วนเรื่องที่นักศึกษาต้องการน้อยที่สุด คือ เรื่องการสนใจให้ความร่วมมือและ
ช่วยเหลืองานส่วนรวม อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาในระดับนี้ นักศึกษาต้องการที่จะแสดงความ
คิดความสามารถของตนเองออกมาในรูปแบบของกิจกรรม หรือรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งไม่ต้องการจะนำ
ความลำบากไปให้อาจารย์แต่ละขอแค่ค่าปรึกษาและการยอมรับจากอาจารย์เท่านั้น

คุณลักษณะของอาจารย์ทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่าคุณลักษณะทางด้านนี้นัก
ศึกษามีความต้องการมากเหมือนกัน โดยเฉพาะคุณลักษณะในเรื่องการยอมรับความจริงและมีเหตุผล
และเรื่องการสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่นักศึกษาต้องการมากกว่าเรื่องอื่น ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่านักศึกษาเรียนในระดับนี้แล้วย่อมรู้ความจริงต่าง ๆ หรือทฤษฎีอื่น ๆ มากมาย การที่อา
จารย์เป็นคนที่ยอมรับความจริงและเป็นคนมีเหตุผล ผู้คนน่าจะเชื่อถือทำอะไรด้วยเหตุผลต่าง ๆ
เป็นสิ่งที่นักศึกษาระดับนี้ต้องการมากและอาจารย์ควรจะต้องมีความสำนึกในหน้าที่และรับผิดชอบ ซึ่ง
การสอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่แล้วอาจารย์ที่สอนมักจะทำงานข้างนอก หรืองานส่วนตัวพร้อมกัน
ไปด้วย จึงทำให้การสอนของอาจารย์บางท่านทำได้ไม่เต็มที่ เพราะฉะนั้นอาจารย์ที่สอนไม่ว่าจะ
อยู่ในระดับใดก็ตามควรจะต้องมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนเรื่องที่นักศึกษา
ต้องการน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ คือ เรื่อง การรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ต้องการน้อยกว่าคณะอื่น ๆ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความคิด
เห็นอยู่แล้วว่าอาจารย์หรือนักศึกษาเมื่อมีความรู้ระดับนี้แล้ว ควรที่จะรู้แล้วว่าอะไรควร อะไรไม่
ควร รู้จักประเมินตนเอง และปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา คุณลักษณะ เรื่องนี้นักศึกษาจึงให้
ความสำคัญน้อยกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ

จากการจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ พบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านการสอนมากเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะที่นักศึกษาในระดับนี้ต้องการที่จะเรียนเพื่อเอาความรู้ความสามารถที่ได้ไปประกอบอาชีพในวันข้างหน้า ถ้าอาจารย์ผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้ผู้เรียนได้มากแล้ว จะเป็นปัญหาในการประกอบอาชีพในวันข้างหน้าได้และคุณลักษณะทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจนักศึกษาให้ความสำคัญน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะด้านนี้ไม่มีความจำเป็นมากนักสำหรับการเรียนในระดับนี้

สรุปผลคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งแบ่ง 6 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มนักศึกษาที่เรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ที่ต้องการมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ รองลงมาคือด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการสอนคือคุณลักษณะที่นักศึกษาต้องการน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่สอนเกี่ยวกับทางด้านนี้จำเป็นต้องมีคุณธรรมและความซื่อสัตย์ มีความประพฤติดี และจะเห็นว่าด้านการสอนนั้นนักศึกษามีความต้องการน้อยมากเมื่อเทียบกับเรื่องอื่น ๆ
2. กลุ่มนักศึกษาที่เรียนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ที่ต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิชาการ และที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ด้านการสอน อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาสถาปัตยกรรมต้องการอาจารย์ที่จะมาเป็นตัวอย่างในเรื่องของคุณธรรมและความประพฤติก็ได้
3. กลุ่มนักศึกษาที่เรียนคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ที่ต้องการมากที่สุดคือด้านบุคลิกภาพ รองลงมาคือด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิชาการ และที่ต้องการน้อยที่สุดคือด้านการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียน การสอนของคณะนี้ต้องการบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นตัวอย่าง เพื่อที่ว่านักศึกษาจะได้ปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไปได้
4. กลุ่มนักศึกษาที่เรียนคณะวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ที่ต้องการมากที่สุด คือด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านบุคลิกภาพ และที่ต้องการน้อยที่สุดคือด้านการสอนที่ต้องการน้อยอาจจะเป็นเพราะว่าคณะวิทยาศาสตร์เน้นการสอนในด้านปฏิบัติมากกว่า นักศึกษาต้อง

5. กลุ่มนักศึกษาที่เรียนคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ที่ต้องการมากที่สุดคือด้านคุณธรรมและความประพฤติ รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านการสอนที่นักศึกษามีความต้องการน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาในระดับนี้ต้องการอาจารย์ที่มีคุณธรรมที่ดียังสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้มีความประพฤติที่เรียบร้อย มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จึงทำให้มีความต้องการทางด้านนี้มาก

6. เมื่อมองโดยส่วนรวมแล้วพบว่า นักศึกษานี้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ที่ต้องการมากที่สุดคือด้านคุณธรรมและความประพฤติ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการอาจารย์ที่มีคุณธรรมที่ดียังมีความประพฤติที่เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ส่วนที่ต้องการน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการสอน ทั้งนี้ก็อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเรียนในระดับที่สูงแล้วในเรื่องเนื้อหาที่เรียนนั้นนักศึกษาสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ได้ จึงมีความต้องการน้อย

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อผลิตครู-อาจารย์ และเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของอาจารย์ที่สอนในระดับมหาวิทยาลัยดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ทางด้านคุณธรรมและความประพฤติมากเป็นอันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนอยู่คณะดังกล่าวต้องการอาจารย์ที่ขอมรับความจริงและมีเหตุผล มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ มีความเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ส่วนนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมนั้น ต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะบุคลิกภาพเป็นอันดับ 1 แสดงว่า นักศึกษาคณะนี้มีความต้องการอาจารย์ที่มีบุคลิกภาพที่ดี และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ทางด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดับ 1 นั้นแสดงว่าอาจารย์ที่จะสอนคณะนี้ ควรมีความมนุษยสัมพันธ์ที่ดีโดยเฉพาะในเรื่องการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และเมื่อดูโดยส่วนรวมแล้วพบว่า นักศึกษาทั้งหมดทั้งคณะต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติมากเป็นอันดับหนึ่ง แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ที่สอน มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ และยอมรับความจริงและมีเหตุผล มีความเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2. ในการอบรมหรือสัมมนาครู-อาจารย์นั้น ควรเน้นในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมและการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความประพฤติของอาจารย์ให้มาก เน้นถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ การมีบุคลิกภาพที่ดี และเนื้อหาทางวิชาการแก่อาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตรงตามความต้องการของนักศึกษา

3. ในสถานศึกษาที่มีการผลิตครู-อาจารย์ควรจะได้เน้นถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่นักศึกษาต้องการให้กับนักศึกษาที่กำลังจะจบไปเป็นครู-อาจารย์เพื่อที่จะได้ครู-อาจารย์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่องนี้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน เพื่อที่จะได้ทราบผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ว่ามีคุณลักษณะเช่นไร จะเหมือนหรือแตกต่างกับสถาบันนี้หรือไม่

2. ควรมีการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ในสถาบันต่าง ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลแต่ละกลุ่ม

บรรณานุกรม

กาญจนา มณีแสง. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.

โกสินทร์ น้ำใจทหาร. "ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา" วิทยานพนธ์ครู
ศาสตร์อุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ศุกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2531.

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย "การประชุมทางวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 24
สาขาศึกษาศาสตร์ เรื่องวิชาชีพศึกษาศาสตร์ในทศวรรษหน้า" รวมบทความ และบทความ
งานวิจัยสาขาศึกษาศาสตร์. มปพ, 2529.

คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. "เรื่องโครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้"
การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. มปพ, 2521.

คณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา, 2533.

เจริญ ไวรวิจกุล. การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2531.

มิตรชัย ชนะสมบัติ. "คุณลักษณะของครูเกษตรกรที่พึงประสงค์ตามคว มคิดเห็นของนักเรี ยนชั้น ม.3
โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ" ปัญหาพิเศษครูศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ธีรวัฒน์ นิเจนตร. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: กรมฝึกหัดครู, 2528

เตือนใจ ชูแป่ม "คุณลักษณะของครูเกษตรกรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหัตถา"ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

นัฐดี เห่งทอง "ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้ศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประคอง กรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี: บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.สง่า จำกัด, 2528.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: อี.เชรเจวิทีทัศน์, 2530.

พีรส์ หันนาคินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2521. ✱

พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบฐิตญาโน). วิญญาณครู. กรุงเทพฯ : พรศิวการพิมพ์, 25 3.

พุทธทาสภิกขุ. คุณธรรมของครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิพนพาน, 2527. ✱

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร. คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ยนต์ ชุ่มจิตร. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 25๓1. ✱

รพี สุวรรณะชัย "บทบาทจริง บทบาทคาดหวัง และความเครียดในบทบาท" รายงานการวิจัย. สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2521.

รพีพร ทองทั่ว. "คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตร ตามแนวความคิดของน้ำคึกษา สาขาเกษตรกรรม" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.

ลัดดา เสนาวงศ์. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : พิศนภะการพิมพ์, 2532.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา (ฝ่ายวัดผลและการวิจัย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2526

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิมลศรี อูปรมัย และคณะ. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. อุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

อภาภรณ์ จินดาประเสริฐ และจිරินทร์ กมลกิตติสกุล. "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533.

อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินอาจารย์วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพฯ : สมานการพิมพ์ 2523.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ศึกษาโดย นางสาวเอ๋อมพร พิมพ์ไกร
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์
ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
4. ข้อมูลที่ท่านตอบไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใดและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงได้ก็ต่อเมื่ออาศัยความร่วมมือจากนักศึกษาในการตอบแบบ
สอบถาม ให้ตรงกับความเป็นจริง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
นางสาวเอ๋อมพร พิมพ์ไกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่แท้จริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. กำลังศึกษาอยู่คณะ

() วิศวกรรมศาสตร์

() ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

() สถาปัตยกรรมศาสตร์

() วิทยาศาสตร์

() เทคโนโลยีการเกษตร

3. คะแนนเฉลี่ยในเทอมที่ผ่านมา

() ต่ำกว่า 2.00

() ระหว่าง 2.00-2.50

() ระหว่าง 2.50-3.00

() สูงกว่า 3.00

4. ภูมิลำเนาเดิม

() ภาคเหนือ

() ภาคกลาง

() ภาคใต้

() ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

() กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์	5	4	3	2	1
1. <u>ด้านการสอน</u> <ul style="list-style-type: none">- วางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง- กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน- ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม- ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน- นำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม- เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง- พานักศึกษาไปดูงานของจริงนอกสถานที่- เน้นการสอนด้านทฤษฎีมาก- ให้ความสำคัญของทฤษฎีและปฏิบัติเท่าเทียมกัน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์	5	4	3	2	1
<p>2. <u>ด้านวิชาการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางแม่นยำถูกต้องทันสมัย - แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ - มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่าง - มีความรู้ความสามารถในเชิงความรอบรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย - มีผลงานด้านวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอน ตำรา งานวิจัย บทความ <p>3. <u>ด้านบุคลิกภาพ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส - การเดิน ยืน นั่ง เรียบร้อย - พุดจาสุภาพ ชัดเจน - มีความเชื่อมั่นในตนเอง - กระตือรือร้นในการทำงาน - ตรงต่อเวลาเสมอ <p>4. <u>ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สุขภาพดี ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง - มีอารมณ์เยือกเย็น สุขุม และมีเมตตา - ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน 					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์	5	4	3	2	1
<p>5. <u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา - รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน - เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป - มีความเอื้ออารีสภาพอ่อนโยนไม่ถือตน - สนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม - วางตนให้เหมาะสมกับกาละเทศะสังคมและบุคคล - ทำงานร่วมกับผู้อื่นและเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย <p>6. <u>ด้านคุณธรรมและความประพฤติ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ - เสียสละและอุทิศตนเพื่อหน้าที่การงาน - ยอมรับความจริงและมีเหตุผล - รู้จักประเมิน และปรับปรุงตนเอง - เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น 					

คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์นอกเหนือที่กำหนดไว้ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะของอาจารย์ในแต่ละด้านต่อไปนี้ และเรียงลำดับความสำคัญที่ท่านเห็นว่าคุณลักษณะด้านใดมีความสำคัญมากที่สุดให้ใส่หมายเลข 1 ส่วนคุณลักษณะด้านใดที่มีความสำคัญรองลงมาให้ใส่หมายเลข 2, 3, 4, 5 และ 6 ตามลำดับในช่อง ()

- () คุณลักษณะด้านการสอน
- () คุณลักษณะด้านวิชาการ
- () คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ
- () คุณลักษณะด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ
- () คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
- () คุณลักษณะด้านคุณธรรม และความประพฤติ

